

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

becslés szerint a gabonafélék aratás utáni veszteségének a felére csökkentése a fejlődő országokban 1985-ig ezen államok tervezett gabonaimportját durván felére mérsékelhetné, és mennyiségben több mint 40 millió tonna gabonát mentene meg a pusztulástól. Délkelet-Ázsiában csupán a rizstermelésben a különböző műveletek — aratás, szállítás, cséplés, szárítás, tárolás, hántholás — során előállt veszteség eléri a 37%-ot. Egyes afrikai országokban a betakarított kukorica fél év alatt 9—35%-os kárt szenved a különböző rovarkárttevőktől. A fejlődő országokban a megtermelt gabona 60—90%-át a termelőgazdaságokban tárolják és fogyasztják el, így különös gonddal kell kezelni a helyi építőanyagokból előállítható olesó, egyszerű, nedvesség,

rothadás és rovarkárttevők ellen biztos védelmet nyújtó gabonátárolók tervezését és kivitelezését.

Összességében elmondható, hogy a FAO Mezőgazdasági Bizottsága jelen ülészakán megvitatott előterjesztések reális képet adtak az általuk tárgyalt területek gondjairól, és megfelelő kiindulási alapul szolgáltak a különböző intézkedések megtételéhez, akcióprogramok beindításához. Hiányossággként róható fel, hogy az anyagok egyáltalán nem foglalkoztak az európai helyzettel — ez különösen a kisgazdaságok fejlesztését taglaló tanulmányban volt szembevetendő. Ez a tény elsősorban a FAO új fejlesztési világstratégiájával hozható összefüggésbe.

Szilágyi Sándor

AZ EURÓPAI MEZŐGAZDASÁG TELJESÍTŐKÉPESSÉGE ÉS JÖVŐJE¹

Milyen lesz a mezőgazdaság teljesítőképessége 2000-ben? Körvonalaiiban már felismerhető. A jelenleg csak kutatóintézetekben, laboratóriumokban folytatott kísérletek eredményét 10, 20, 30 éven belül a mindennapi gyakorlatban fogják felhasználni. A múltban alkalmazott eljárások fizikai, majd kémiai jellegűek voltak, jelenleg és a jövőben a *biológiai és mikrobiológiai* folyamatok játszanak egyre nagyobb szerepet.

Várhatóan elterjedő új megoldások: új növények létrehozása, pl. búza — rozs, esetleg burgonya — paradicsom hibrid; nitrogén előállító baktériumok tartós beépítése a növényi sejtekbe, ezáltal feles-

legessé válna a nitrogénműtrágya; a *fotoszintézis* teljesítményének növelése; nagy hozamú tehenek után évi 20—100 borjú felnevelése olyan módon, hogy a *petesejtet* közvetlenül megtermékenyítés után „dajkatehenekbe” átültetik; a szálas takarmány „brikett” formájában történő felhasználása, speciálisan takarmánytermelő és „brikettgyártó” üzemek létrehozásával; nagy munkaszelességű óriás *ekék* alkalmazása, talajművelés oszcillációs gépekkel (a teljesítmény kétszeresére nő); nagy teljesítményű *kombájnok* alkalmazása.

A tudomány és technika fejlődése lehetővé teszi a jövőben a még magasabb hozamokat: 70—80 q/ha gabona-átlagtermés (jelenleg 40 q/ha az EKG országaiban); 700—800 q/ha cukorrépa-átlagtermés (jelenleg 430 q/ha); 8000—9000 l éves tejhozam (jelenleg 3600 l); 900—1000 g átlagos napi súlygyarapodás a sertéseknél (jelenleg 500 g), vagy 1500—1800 g napi súlygyarapodás a szarvasmarháknál (800 g jelenleg).

A termelés növekedésével egyidejű-

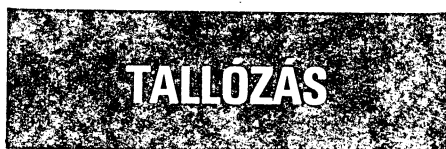
¹Teljes terjedelemben megjelent az *Economies rurales* Paris, 1976. 116. számában Thiede, G. tollából.

leg nehézségek merülnek fel a termékek elhelyezésénél. Sajnos nincsen felvevőpiac, amely ezt a hatalmas termelési potenciált lekötne. Európa népessége jelenlegi növekedési üteme mellett csak a mezőgazdasági termelésnövekedés $\frac{1}{3}$ -ét veszi fel. A lakossági fogyasztás csak minimális arányban nő: 10 vagy 20 éven belül átlagosan kevesebbet esznek az emberek, mivel a modern életforma kevesebb kalóriát igényel.

Az európai túlermeléssel szemben a világ számos országában éheznek, ké-

zenfekvő lenne tehát a mezőgazdasági termékek folyamatos szállítása a harmadik világba. Ennek ellenére a szerző véleménye szerint az állandó élelmiszersegély nem szolgálná a fejlődő országok érdekét, mivel sok helyen a népesség 60–80%-a közvetve vagy közvetlenül a mezőgazdaságból él. A termelés alacsony színvonalát csak saját mezőgazdasági termelésük fokozásával, mezőgazdaságuk intenzívebbé tételével lehetne javítani.

Stauder Márta

A TV TANÍTÓ NÉNIFE

A tömegkommunikációs eszközök az ismeretterjesztés, a tanítás fontos eszközei, s hazánkban ezzel a lehetőséggel igazán kitűnően és sok hozzáértéssel élnek is az arra hivatottak. A mezőgazdaságban érdekeltek is tapasztalhatják ezt, akár a rádiót hallgatják, akár a tévét nézik. Külön öröm számunkra, hogy az iskolatévé jóvoltából a gyermekek a mezőgazdasággal is találkozhatnak.

Az elmúlt tanév egyik fizikaóráján a gyermekek egy kisfilm segítségével egy mezőgazdasági intézetbe (neve a film készítése óta megváltozott) kukkanthattak be, s ott találkozhattak

néhány fizikai fogalom mezőgazdasági alkalmazásával. Történetesen a magvak „súlyának” a méréséről, az ún. ezermagsúlyról és annak gyakorlati alkalmazásáról volt szó. A tv kedves tanító nénije pedig igyekezett precízen eligazítani a gyermekeket. A laboráns magyarázatával kapcsolatban épp csak megjegyezte, hogy itt persze nem a magvak „súlyát”, hanem „tömegét” mérik, majd megmagyarázta, hogy ennek segítségével megállapíthatják a szakemberek, hogy egy „katasztrális holdra” mennyi vetőmagot kell vetni a jó termés érdekében.

Nem tudom, a mezőgazdák felfigyeltek-e a tanító néni megjegyzésére, hogy a magvaknak nem a súlyát, hanem a tömegét mérik, s hogy a kedves tanító néni tudja-e, hogy a régi földkataszterből származó *kataszteri holdról* jó néhány évvel ezelőtt áttértünk a nemzetközileg elfogadott korszerű *hektár* mértekegységre, s hasznos lenne, ha az iskolatévé szerkesztősége korszerűsítene az ilyen régebbi tanfilmjeit. A nyári szünidő talán jó alkalom lenne erre is.

(n.s.e.)